

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 29 mei 2014

MEDITATIE

Hemelvaart

Wat zal de blijdschap van de Vader groot geweest zijn, toen Zijn Zoon terugkeerde. Hij heeft Hem de eer gegeven, die Hij zo eeuwig waard is: op de troon aan Zijn rechterhand. Maar ook was er de blijdschap van de Zoon: Hij mocht thuiskomen en weer in de volle gunst des Vaders delen.

En ook is er geweest de blijdschap van de Heilige Geest: het verworven werk van Christus mocht nu in volle gehoorzaamheid in de harten van Gods kinderen toegepast worden. Van geslacht tot geslacht. Uit louter genade. Op grond van het Borgwerk van Christus. Dus Hemelvaart spreekt ons van de blijdschap van de Vader,

En een wolk nam Hem weg
van hun ogen.

Handelingen 1:9b

de Zoon en de Geest. Maar nu is er ook blijdschap voor Gods Kerk op aarde. De Kerk mag immers een Voorbidder hebben, Die gedurig bezig is voor de Zijnen. Hij is daar als een zalig pand: als het Hoofd zal Hij toch eenmaal het lichaam bij Zich nemen. En als tegenpand heeft Hij de Geest gezonden, opdat zij zouden zoeken wat boven is en opdat ze in alle waarheid zouden worden geleid. Dat geldt nu al Zijn discipelen. Ook die van het eerste uur. Diverse keren heeft de Middelaar Zich vertoond aan Zijn volk na de opstanding. De Zijnen weten het goed: Christus is niet dood, Hij leeft! Van Zijn opstanding zullen de apostelen kunnen getuigen. Het samenzijn met Zijn discipelen op de Hemelvaartsdag was de tiende verschijning. Het ogenblik is aangebroken dat Hij voorgoed van hen zal heengaan. Hij spreekt nog met Zijn discipelen en Hij geeft hen de laatste opdracht. Tot het allerlaatste is Hij bezig geweest met de arbeid van Zijn profetische bediening. En dan gaat Hij met hen door de straten van Jeruzalem. Ze verlaten de stad. De weg leidt naar de Olijfberg. En vandaar gaat Hij zegenend als die geheel enige Hogepriester de weg omhoog. Zijn voeten raken niet meer de grond. Zijn handen ophefende breidt Hij die zegenend over Zijn discipelen uit. Straks zullen zij hiervan moeten getuigen. En daarom mogen ze nu aanschouwen. Het is de

gang die de Heere altijd weer houdt met Zijn Kerk: eerst horen, dan aanschouwen, en vervolgens volgen en getuigen. Dan mogen ze ervan getuigen dat Hij het alles gedaan heeft tot opluistering van de deugden des Vaders en tot zaligheid van Zijn volk. Maar wat nu voorwerpelijk is aangebracht door de Koning der Kerk zal nu ook onderwerpelijk in ons leven moeten worden toegepast. Dat zal derhalve een zaak van ons hart moeten worden. Dan zal het noodzakelijk zijn de waarachtige bekering te leren kennen. Uit Hem, door Hem en tot Hem. Dan moeten we het gaan leren, dat er van onze kant niets bij kan, niets bij mag en niets bij hoeft. Het is een van Gods kant volkomen uitgewerkte zaligheid en in Christus is nu alles te vinden. Hij bereidt plaats voor Zijn kinderen. En Hij haalt hen thuis, want de Koning is niet zonder onderdanen en de Bruidegom kan niet zonder Zijn bruid. Hij werd opgenomen daar zij het zagen. Wat een blijdschap voor de Vader en voor de Zoon en voor de Heilige Geest. Wat een blijdschap zal het ook geweest zijn voor de engelen en de gezaligden in de hemel. Wat zullen ze Christus met gejuich hebben begroet. Maar wat een blijdschap ook voor deze discipelen. Blijdschap? De wolk nam Hem toch weg? Dat is toch veeleer tot droefheid? Inderdaad, de discipelen zullen op dat moment wel met gemengde gevoelens bezet zijn geweest. De wolk nam Hem weg. De wolk bracht scheiding aan. Ze zagen Hem niet meer en ze misten Zijn dadelijke nabijheid. En toch was die wolk geen ondoordringbare muur. Christus wordt naar Zijn mensheid niet meer gezien, maar naar Zijn Godheid, genade, majesteit en Geest wijkt Hij van hen niet. O, wat kan die Gezegende des Vaders verborgen zijn voor Zijn volk. Wat kan Hij voor het gevoel ver weg zijn. Ga ik voorwaarts, ik zie Hem niet. Ga ik achterwaarts, ik bemerk Hem niet! En dan de vrees dat Hij, Die ze toch hebben leren kennen in Zijn dierbaarheid, gepastheid en noodzakelijkheid, nooit meer zal terugkeren. Maar, volk des Heeren, het

Inhoud

- 1 Hemelvaart
- 2 Wat staat gij en ziet op naar de hemel...?
- 3 Stern uit het verleden
- 4 Vernieuwing en verwarring (4)
- 5 Even maar...
- 6 Hemelvaart
- 6 Mededeling Curatorium Theologische School Gereformeerde Gemeenten
- 7 Kerkelijk Jaarboek 2014
- 8 Diaconaal gastenhuis De Oase te Ouddorp
- 9 De bijzondere wondervolle leiding des Heeren met wijlen ds. G. van Reenen (2)
- 9 CGK-rapport Homoseksualiteit (2)
- 10 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

was maar een wolk. Het is niet onherroepelijk. En al zien wij Hem niet achter de wolk, Hij ziet ons wel onder de wolk. En Hij staat voor Zijn eigen werk in. Hij zal voleindigen wat Hij begon. Zo was het voor de discipelen toch tot blijdschap. Moge ook voor ons het heilsfeit van hemelvaart voor het eerst of opnieuw tot blijdschap zijn. Moge door de beoefening van het geloof een blik geslagen worden op de opgevaaren, triomferende Christus in de hemel. Dan zal het zijn: 'Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?' Hemelvaart zullen we

in Hem alleen leren kennen. In Hem ligt het enige houvast voor een arme, in zichzelf verloren zondaar: dat Hij nu onze natuur meenam naar de Vader en dat de Vader Hem also wilde ontvangen. Wonder van genade! Het mocht ook voor ons persoonlijk een wonder zijn of worden. Het wonder voor hen die het hebben ingeleefd de minste plaats op deze aarde verzonddigd te hebben en dan medegezet te mogen worden met Christus in de hemel.

Leerdam,

ds. J. Schipper

delijk, aanhoudend en dringend Hij u liet nodigen! Ja, Hij laat u ook heden bidden: laat u met God verzoenen. Wat biedt de aarde, die u zo trouw wilt zijn, maar die u juist ontrouw bent omdat u haar vloek niet gevoelt, naar haar bevrijding niet uit ziet, want u begeert de dag van Christus niet, die komt om de schepping te verlossen, wier vloek Hij droeg toen Hij de doornenkroon moest torsen, die Hem bloedend heeft verwond.

Waarom toch verwerpt u, *u...* mijn goddelijke Meester en Heere Wiens gezant ik ben! *Heden* ook, zeer bepaald voor u. Waarom zoudt gij, bij overvloed van genade, omkomen? Ja maar, het Hemelvaartsevangelie ligt zo *hoog* als het op deze wijze wordt gesteld. Wat wilt u dan? Moet het soms neergehaald in het slijk van uw bestaan, of moet u opgeheven worden uit de modder van uw ellende om door Bethlehem, Gethsémané, Golgotha, Jozefs hof, de Olijfberg, door Pinksteren heen, te komen tot de berghoogten van het leven en de vrede? Zo leert het de Heilige Geest en deze laat geen rust, zolang wij niet rusten in het volbrachte werk van Christus.

Maar, ik kan heden niet in den brede ingaan op uw vragen en bezwaren. Breng ze maar voor de troon als u daar komen kunt. En ... verlief u op Jezus, verlies uzelf, uw godsdienst, uw vroomheid, uw bevinding, om Hem te kennen en de kracht van Zijn opstanding, om dan te bevinden dat de Heere goedertieren is en van grote kracht. Hemelvaartsfeest... ja, *feest* en dát in *deze* tijd! Zie, Ik kom haastig en mijn arbeidsloon is met Mij...

Hij voer ten hemel op vol eer...
Geen Kajafas, geen Pilatus hielden Hem tegen, vrij en fier ging Hij heen. Zó komt Hij terug en dan, ja, *dan* zal

Wat staat gij en ziet op naar de hemel...?

Uit het slot van een hemelvaartsprek uit 1950 van ds. I. Kievit

En nu gaan we nog enige praktische opmerkingen maken.

Jezus is ten hemel gevaaren. Hij is opgenomen in de hemel. Hij is opgevaaren in de hoogte. Hij besteeg de bergen, vanwaar Hij de slag op aarde kan overzien en leiden. Hij zit op de troon en zendt ons hulp uit Sion.

Hij staat in het centrum van het universum en zo worden wij heden zeer verheugd bij de chaotische verwarring van de mensheid, de catastrofes in de schepping, de angst en de goddeloosheid van de kinderen van Adam. Jezus voer ten hemel op vol eer, de vijanden van het Rijk aan Zijn zegewagen gebonden.

Hij regeert en zal Zijn almacht tonen! Mijn ziel verblijdt zich in de Heere en mijn geest beroemt zich in Zijn naam. Kom... de leiding is in goede handen! Rust mijn ziel, uw God is Koning, de hele wereld zijn gebied. Hij is Heere van allen, en... verkondigende vrede in Sion, roepende tot geloof en bekeering, staande op de graven, prediken wij: sta op uit de doden!

Leg de wapens neer! De aarde zal doordrengd worden met bloed, ondergaan in rook en vuur, maar die de Heere verwachten zullen de kracht vernieuwen, zij zullen opvaren met vleugelen gelijk de arenden.

'Houd moed. Godvruchte schaar, houd moed.' Ja wij roemen ook in de

verdrukkingen en in Hem zijn Zijn kinderen meer dan overwinnaars.

Alle macht is Hem gegeven in hemel en op aarde. Daarom, Sion verheuge zich in haar Koning en sla de hand aan de ploeg, de zaak van het Rijk heeft haast!

Wat staat gij en ziet op naar de hemel... verkondig deze Jezus, Die leeft in alle eeuwigheid, maar Die ook dood is geweest, gestorven de dood van de vervloeking. Gord uw lendenen, want Hij komt weder. Hij is de strijd niet ontlopen noch heeft Hij gedeserteerd. Hij ging heen naar een ander deel van Zijn gebied, maar Hij komt terug... met zijn gehele legermacht en dan, ja en dan... wee u, u die Hem hier niet in onverderfelijkheid hebt liefgehad, die niet in Hem hebt geloofd, hoe vrien-

Hij voer ten hemel op vol eer...

Hij de tegenstander verdoen door de adem van Zijn mond. Zijn vijanden zullen vergaan. Ze zullen wegsmelten als het vette van de rammen in het vuur. Hij zal de natiën verbreken met Zijn ijzeren roede, want Zijn kracht is onwederstandelijk. Kom aan, dat gaan we vandaag verkondigen aan de wereld en getuigen in de Kerk, en we laten uw nederlaag zien in de Hemelvaart onzes Heeren. Ge *hebt* het grondig verloren en *zult* het verliezen, zichtbaar voor de gehele wereld en de hel. Daarom, zo voegen wij er in liefde aan toe: kus de Zoon, opdat Hij niet toorne. De wapens neer, de wapens neer, o mensenkind. Wij prediken bekering en vergeving van de zonden in Zijn naam. Kom, is er een verbroken zondaar? Deze Jezus... dezelfde van Bethlehem en Golgotha, de Zaligmaker, in het gericht getuige van de gerechtigheid en van de liefde van God. Er is in Hem hemelse kracht genoeg om u op te trekken uit de modderige kuil, om u los te maken van uzelf en de aarde, om u te doen hijgen naar adem in deze lucht, om te dorsten naar dit levende water. En, de afstand tussen aarde en hemel is niet zo groot, dat Zijn hand u door de wolk, die Hem verbergt, niet zou kunnen grijpen ten leven. Ja, zo geldt voor een ander: ik jaag ernaar, waartoe ik ook door Christus Jezus gegrepen ben... gegrepen ten eeuwigen leven, gegrepen voor de heerlijkheid.

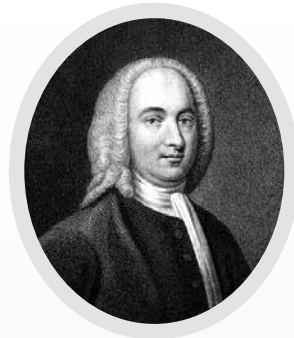
Ga heen tot uw werk, en onderwijs de onwetende, breng de dwalende terecht, leer de kinderen de eerste beginselen van hun weg en roep uit de naam van Jezus, de enige naam onder de hemel gegeven door welke wij moeten zalig worden.

En ook dit bedoelen de mannen in witte klederen te zeggen: *wees bereid* uw Koning te ontmoeten als Hij wederkomt; zeg dat aan de Kerk op aarde, *wees gijlieden bereid*. Laat ons bezig zijn met hetgeen Hij deed voor Hij opvoer. Dient God met blijdschap, komt, nadert voor zijn aangezicht met een vrolijk lofgedicht.

Want goedertieren is de Heere. Zijn goedheid eindigt nimmermeer. Hij vinde u in Zijn dienst; Wiens ik ben en Die ik dien.

En dan, als Hij komt zal Hij zeggen: wel, gij goede en getrouwe dienstknecht, ga in in de vreugde uws Heeren.

Uit: 'Vreugde uit de Bron', verspreide geschriften van ds. I. Kievit, 2014 uitgeverij de Banier, Apeldoorn, pagina 91-93

*Ebenezer Erskine
1680-1754*

Christus voer niet op met lege handen

Toen Christus met gejuich opvoer, nam Hij ook de schuldbrief, die wij schuldig zijn aan Gods rechtvaardigheid, als voldaan met Zich mee onder de buit van Zijn overwinning. 'Uitgewist hebbende het handschrift, dat tegen ons was.' Wat was dat handschrift dat tegen ons was anders dan de vloek van de gebroken wet, die wij allen in Adam ondertekend hebben, toen hij zijn toestemming gaf aan het verbond der werken?

De gehele nakomelingschap van Adam, was hierdoor verbonden om onder de toorn en vloek van God voor eeuwig te blijven liggen. Maar Christus heeft dat uit het midden weggenomen en heeft dat aan Zijn kruis genageld. Zo heeft Hij dat handschrift uitgewist. 'Want Hij heeft ons verlost van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons.' Nu, onder de zegetekenen van de overwinning van Christus is ook deze uitgewiste schuldbrief! Toen Hij opvoer met gejuich nam Hij ook de gebroken wet met Zich mee, als hersteld, verhoogd en verheerlijkt door Zijn gehoorzaamheid tot de dood. 'Christus was geworden onder de wet, opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou.' Daarom mogen wij veronderstellen, dat toen Christus naar de hemel opvoer, Hij aan Zijn Vader verslag gedaan heeft, dat Hij, volgens Zijn bevel, al de geboden van de wet vervuld had en zo de eer van Zijn rechtvaardigheid, heiligheid en souvereinheid had verdedigd.

O Vader, mocht Hij zeggen, hier is de heilige wet, die door de zonden van velen gebroken was, nu hersteld, ja verhoogd en verheerlijkt! Waarop de Heere verklaart dat Hij lust aan Hem heeft, vanwege Zijn gerechtigheid. En dan komt het gehele gezelschap verlost met grote stem uitroepen, en zegt: 'Psalmzingt Gode, psalmzingt; psalmzingt onze Koning, psalmzingt.' Toen Christus opvoer met gejuich, nam Hij niet alleen de sleutels van de dood, maar ook de sleutels van het huis van David met Zich mee. Dat is een absolute heerschappij, soevereiniteit en opperhoofdschap over Zijn Kerk en over alle schepselen omwille van de Kerk. 'En Ik zal de sleutel Davids op Zijn schouder leggen; en Hij zal opendoen en niemand zal sluiten, en Hij zal sluiten en niemand zal opendoen.' Deze sleutel was een teken van soevereiniteit.

Die sleutel wordt aan een verhoogde Christus toebetrouwd als een juweel of het voornaamste kleinood van Zijn kroon. Daarom moet het een vreselijk kwaad zijn als parlementen of synoden wetten vaststellen, die Zijn autoriteit niet uitdrukken. Zo hebt u enige, van de vele zaken gezien die Christus meenam toen Hij opvoer naar de hemel.

Ebenezer Erskine

Vernieuwing en verwarring

We sloten het vorige artikel af met de vraag of het nu nodig was de droevige ontwikkelingen rond 1950 zo uitvoerig aan de orde te stellen. We willen er nader op ingaan. Allereerst is er dan de vraag wat vereenzelviging van aanbod en belofte nu precies inhoudt. Want dat was de reden van de schorsing van ds. R. Kok.

Vereenzelviging van aanbod en belofte

Het is te betreuren dat de Generale Synode van 1950 geen nadere uitleg heeft gegeven van de schorsingsgrond. Wat bedoelde men met belofte en aanbod? In de Acta vinden we er helaas niets over. Ds. Golverdingen wijst er in zijn dissertatie op dat ds. G.H. Kersten op de classis Barneveld in 1948, toen het tot een verzoening kwam tussen hem en ds. Kok, verschil maakte tussen de verbondsbeloften, die in Christus aan de uitverkorenen zijn vermaakt, en het aanbod van genade.

In de kring van de Gereformeerde Gemeenten heeft men na 1950 deze zaken nader doordacht en is het gekomen tot de besluitvorming op de Generale Synode van 1986, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen de beloften van het Evangelie en de beloften van het verbond. Dat onderscheid was echter in 1950 zo nog niet geformuleerd. Veel afgevaardigden dachten bij beloften aan de verbondsbeloften, die het deel zijn van de uitverkorenen. Het was hen een gruwel, dat Kok die vereenzelvigde met het aanbod van genade aan alle hoorders.

Alle gegevens overziende krijgt men de indruk dat Kok bij het woord belofte dacht aan de belofte van het Evangelie, zoals dat geformuleerd is in de Dordtse Leerregels (II,5), waar we lezen: 'Voorts is de belofte des Evangelies, dat een iegelijk, die in de gekruiste Christus gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe; welke belofte aan alle volken en mensen, tot welke God naar Zijn welbehagen Zijn Evangelie zendt, zonder onderscheid moet verkondigd en voorgesteld worden, met bevel van bekering en geloof'.

Er was in de discussie op de synode van 1950 echter een grote verwarring over de begrippen aanbod en belofte. Het blijft een grote vergissing dat men, voorafgaand aan de discussie, niet eerst duidelijk met elkaar heeft afgesproken wat men nu precies verstond onder belofte en aanbod. Daardoor had wellicht veel van de verwarring voorkomen kunnen worden. Het lijkt me daarom goed daar in dit artikel wat dieper op in te gaan.

Voorwaardelijke en onvoorwaardelijke beloften

De evangeliebeloften zijn de zogenoemde *voorwaardelijke* beloften, waarin genoemd wordt de weg waarin de beloften vervuld worden, de weg van bekering en geloof (D.L. II,5). In de aanbieding van genade worden die aan alle hoorders verkondigd. Daarnaast zijn er de zogenoemde *onvoorwaardelijke* beloften, waarin aangegeven wordt de genade, die de Heere Zijn kinderen zeker schenken zal. Het zijn de zgn. "Ik-zal-beloften" in Gods Woord. De vastheid van de zaligheid van de uitverkorenen ligt erin gega-

randeerd en het zaligmakend geloof leert daarop steunen.

In gesprekken met vertegenwoordigers van andere kerken stuit men steeds weer op de moeite, die men daar heeft met bovengenoemde onderscheiding. Men meent dat het een onderscheiding is, die in de gereformeerde theologie niet te vinden is. De Dordtse vaders hebben er echter op gewezen in hun strijd met de remonstranten, dat er beloften zijn, die niet van enige voorwaarde afhankelijk zijn. Het zijn de zgn. "absolute" beloften, die betrekking hebben op de zaligheid in Christus en de volharding der heiligen. De Nederlandse professoren op de Dordtse synode hebben er met nadruk op gewezen, dat alleen aan de uitverkorenen deze beloften gedaan zijn. De vervulling van die beloften ligt vast in het eeuwige verbond der genade, vandaar dat men ze kan aanduiden als verbondsbeloften. Maar men kan ze ook onvoorwaardelijke of absolute beloften noemen.

Golverdingen stelt dat erop gewezen is dat de onderscheiding tussen de algemene beloften van het Evangelie (het aanbod van genade) en de beloften van het verbond te vinden is bij Thomas Boston (1676-1732) en J. C. Appellius (1715-1798). Welnu, deze onderscheiding werd op de synode van 1950 niet duidelijk. Kok dacht aan de beloften van het Evangelie, zoals die verwoord worden in de D.L. II,5. Daartegenover dachten veel afgevaardigden aan de onvoorwaardelijke

Ds. Golverdingen wijst er in zijn dissertatie op dat ds. G.H. Kersten op de classis Barneveld in 1948, toen het tot een verzoening kwam tussen hem en ds. Kok, verschil maakte tussen de verbondsbeloften, die in Christus aan de uitverkorenen zijn vermaakt, en het aanbod van genade.

beloften, waarin de Heere aan Zijn uitverkorenen de zaligheid en alle daaraan verbonden weldaden des verbonds belooft.

Kersten over de Erskines en Fisher

In 1948, kort voor zijn sterven, publiceerde Kersten het boekje van de Erskines en James Fisher over "Het verbond der genade". Daar wordt gesproken over het verschil tussen *een recht van toegang* tot de beloften op grond van het algemene aanbod van genade en *een recht van bezit*, dat verbonden is aan het zaligmakend geloof, waardoor zondaren worden verenigd met Christus.

Ongetwijfeld heeft Kersten deze publicatie bedoeld om nog eens duidelijk te maken dat bovengenoemde Schotse predikers geen aanhangers

waren van de leer van de drie verbonden. Integendeel, hij vond zijn opvatting over de twee verbonden duidelijk bij hen terug. In dat opzicht spreekt hij in zijn voorwoord ook zijn waardering uit voor Steenblok.

Maar tegelijk mogen we ervan uitgaan dat deze publicatie ook te maken heeft met de discussies over beloften en aanbod, die in de kring van de gemeenten was ontstaan. Het is op zijn minst opmerkelijk te noemen dat Kersten midden in bovengenoemde discussies dit boekje liet verschijnen. Dat wekt de indruk dat Kersten nog eenmaal, kort voor zijn sterven, duidelijk wilde maken dat zijn standpunt dienaangaande lag in de lijn van deze Schotse predikers. Om dit te verduidelijken citeer ik uit de publicatie van de Erskines en Fisher het volgende:

Vr. 93. Hoe bedient Hij het verbond aan zondaren uit het mensdom, zonder enige beperking?

Antw. In het *algemeen aanbod van het Evangelie*, hetwelk is een 'verkondiging van grote blijdschap die al den volke wezen zal', Lukas 2:10, en waarin allen, zonder onderscheid, verklaard worden welkom te zijn, Spr. 8:24, Mark. 16:15.

In het volgende en laatste artikel willen we er verder op ingaan, waarom op de Generale Synode van 1950 het besluit werd genomen om tot schorsing van Kok over te gaan.

(wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Eckeveld

Even maar...

Wordt u naar Boven getrokken?

Veertig dagen na Pasen volgt de Hemelvaartsdag. De evangelist Markus wijdt er maar een paar woorden aan. Lukas in zijn Evangelie ook. In de Handelingen der apostelen is Lukas over dit feit uitvoeriger. We verbinden aan het heilsfeit van de Hemelvaart drie woorden: waarlijk, zichtbaar en plaatselijk. Dat houdt in: Het is echt gebeurd. De Heere Jezus is vanaf de Olijfberg naar de hemel der heerlijkheid opgevaren vanaf de Olijfberg, 900 meter van Jeruzalem. De elven zijn er ooggetuigen van geweest. Ze staren Hem na, totdat een wolk Hem onderschept en zij Hem niet meer kunnen zien. Dan gaan ze terug naar Jeruzalem, met blijdschap in hun hart en de belofte van de Trooster in hun ziel. Net als bij de opstanding wordt er in de Heilige Schrift actief en passief over de Hemelvaart gesproken: Christus is opgevaren door Zijn eigen kracht, maar ook opgenomen door de hand van Zijn Vader. Later maakt Petrus in zijn prediking, Paulus in zijn brieven en in de Hebreeënbrieffen duidelijk gewag van de Hemelvaart.

Eigenlijk behoort de Hemelvaart bij de opstanding. Het is het noodzakelijke vervolg op de overwinning over de dood en het graf. 'De hemelen moeten Hem ontvangen'. Dat kan - naar recht - niet anders! Immanuël heeft recht op Zijn loon en troon. De Zoon des Vaders, tevens de Zoon des mensen, dus de Geborene uit Maria, mag en moet delen in de hemelse heerlijkheid. 'Nedergedaald ter helle' naar lichaam en ziel, vraagt om 'opgevaren ten hemel'. De onoverbrugbare kloof tussen God en mens wordt door de God-mens overbrugd. Met alle eigenschappen van God Zelf en alle eigenschappen van de mens. Uitgezonderd de zonde.

De kerkelijke herdenking van de Hemelvaart kwam in de tweede eeuw al op. Op de donderdag in de zesde week na Pasen. Hoewel de hervormers weinig op hadden met dit soort Rooms ingekleurde kerkelijke feestdagen werden ze toch niet afgeschaft. Men was zo bang dat de wekelijkse rustdag eronder zou lijden. Door de synode van Dordrecht in 1578 werd aan de predikanten weliswaar opgedragen

toch te preken. Dit is de achtergrond dat we ook maar één kerkdienst op zo'n dag houden. Niet omdat het feit niet van belang zou zijn, maar om te bevorderen dat de heilsfeiten toch vooral op Gods dag zouden doorwerken in de prediking en vervolgens in het hart. De doorleving vanuit ons Troostboek (antwoord 49) van het drievoudige nut van de Hemelvaart:

1. Dat de Pleitbezorger Boven is voor mensen die niet weten wat ze bidden moeten en hoe ze naderen moeten tot Gods geduchte troon.
2. Zijn lichaam is nu Boven, dan straks zeker hun lichaam ook. Want als het Hoofd Boven is kan het lichaam toch niet achterblijven?
3. Zijn toepassende Geest zendt Hij, in de tegenwoordige tijd: het meest wezenlijke kenmerk van deze Geesteswerking is dat het hart naar Boven gericht is, omdat Christus daar is.

Hebt u een Advocaat nodig en de kracht van de Geest die naar Boven trekt?

v. A.

Hemelvaart

ds. L.G.C. Ledeboer

Alles moet mij aan God binden
En ontbinden van deez' aard,
God moet ik in alles vinden.
Of het zij geen speld mij waard.

Boven, boven moet ik wezen,
Niet beneden onder 't stof
Daar mijn Jezus is verrezen,
Moet ik zijn in 't hemelhof.

Laat Uw oog op mij geslagen
Zijn van Uwen hemeltroon;
Laat mij van Uw lof gewagen,
Jezus Christus, Godes Zoon.

In Uw heerlijkheid gezeten,
Zie op ons van boven neêr,
Laat ons niet dan van U weten,
Eeuwig heerlijk Opperheer!

Mededeling Curatorium Theologische School Gereformeerde Gemeenten

De curatoren, in vergadering bijeen op maandag 19 tot en met woensdag 21 mei, kunnen tot hun blijdschap meedelen, dat zij vrijmoedigheid hebben gevonden de volgende personen toe te laten tot de opleiding tot dienaar van het Goddelijke Woord:

de heer H.J. Agteresch
Brucknerstraat 88
2901 GB Capelle aan den IJssel

de heer M. Blok
Zwaluwstraat 88
3853 CJ Ermelo

de heer H.E.P. Fortuijn
Sportlaan 12
4131 NN Vianen

Agteresch (44) is gehuwd en vader van vijf kinderen. Hij is internist-hematoloog in het Admiraal De Ruijterziekenhuis te Goes en Vlissingen. Ook is hij ouderling in de gemeente van Capelle aan den IJssel-West.

Blok (41) is werkzaam als vestigingsdirecteur bij een autobedrijf te Dronten. Hij is gehuwd en heeft zes kinderen. Hij is ouderling van onze gemeente te Ermelo.

Fortuijn (37) is lid van onze gemeente te Gorinchem. Hij is gehuwd en vader van zes kinderen. Hij is werkzaam als freelance projectleider in de bouw.

De Heere is onzer nog gedachtig geweest! Hij wilde ondanks al onze

ambtelijke en kerkelijke zonden nog aan de trouw van Zijn verbond gedenken. Hij schikte ons nog drie studenten toe! De Koning van Sion achtervolge de genomen beslissingen met Zijn onmisbare zegen. Hij gedenke ook aan hen die niet konden worden toegelaten.

Het mocht in de toekomst blijken dat alles Zijn onmisbare gunst en goedkeuring mag wegdragen. Opdat Zijn Naam worde geheiligd. En Zijn Koninkrijk kome in de harten van jongeren en ouderen. Niet door kracht, noch door geweld, maar door de Pinkstergeest!

Namens het curatorium,
ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
ds. M. Karens, secretaris

Kerkelijk Jaarboek 2014

'Zo blijkt ook uit dit jaaroverzicht weer dat hier op aarde niets bestendig is. Bij alles wat verandert blijft echter gelden dat de Drieënige Verbondsgod de Onveranderlijke en de Getrouwe is. Daarin ligt alleen de troost en het perspectief in een tijd waarin de naderende voetstappen van de Koning van de Kerk te beluisteren zijn.'

Zijn raad zal bestaan en Hij zal al Zijn welbehagen doen. En in dat welbehagen ligt de toekomst van de Kerk te midden van alle strijd vast gewaarborgd'.

Zo besluit mr. dr. J.T. van den Berg, als lid van het deputaatschap Vertegenwoordiging en Voorlichting, het lezenswaardige "Jaaroverzicht 2013". Kort laat hij een aantal zaken aan de orde komen: De tekenen der tijden, de vloedgolf van de secularisatie, het staatkundig leven, het kerkelijk leven, de Gereformeerde Gemeenten, met tenslotte nog een aantal andere zaken die gememoreerd worden.

We citeren enkele zinnen: 'Het kerkelijk leven in Nederland liet ook in 2013 een droeve aanblik zien: vooral de grote kerken zagen hun ledentalen verder afbrokkelen en berichten over noodzakelijke sluiting van kerken waren aan de orde van de dag.

De secularisatie trekt diepe sporen en de gevolgen daarvan houden zeker niet bij de kerkmuren op. Zij gaan geen enkel kerkverband voorbij, ook onze gemeenten niet. De vergrijzing in kerkelijk Nederland neemt in het algemeen gesproken nog steeds toe; naar aanleiding van recent onderzoek werd de vraag gesteld of, als deze tendens zich zo doorzet, er over 10 jaar nog wel kinderen worden gedoopt in de PKN! Er wordt gesproken van een tweede secularisatiegolf die op de kerken zou afkomen. De kerkverlating in ons land mag zeker als een oordeel worden gezien. Voeg daarbij de kerkelijke verdeeldheid en de kerk in Nederland levert een weinig rooskleurig beeld op. Van werfkracht die van de kerk zou moeten uitgaan, is in onze huidige samenleving helaas geen sprake. Gods oordelen hangen laag over heel kerkelijk Nederland; laten we de schuld maar niet bij anderen zoeken. Zie Ps. 106: Wij hebben God op 't hoogst misdaan, wij zijn van 't heilspoor afgegaan. Het is de tijd dat het oordeel begint van het huis Gods'. We lezen een In Memoriam van ds. R. Boogaard. Verder de 40-jarige ambtsjubilea van ds. J. Driessen, ds. M. Mondria en ds. H. Paul. De 25-jarige ambtsjubilea van ds. C.A. van Dieren en ds. W. Harinck.

Vervolgens vindt u weer allerhande informatie over ons kerkverband met de gegevens van de 152 gemeenten, die gediend mogen worden door nu 60 predikanten, een groot aantal ouderlingen en diakenen. Voor hen en voor velen die zich met ons kerkelijk leven betrokken weten, voorziet ons kerkelijk jaarboek zeker in een behoefte. De Netherlands Reformed Congregations of the United States and Canada worden eveneens vermeld, alsook de gegevens van de verschillende zendingsterreinen.

In een "Ten Geleide" schrijft ds. F. Mulder: 'Nog altijd wordt dit jaarboek op papier uitgegeven, maar er is sprake van een steeds voortschrijdende digitalisering... ..In hoeverre deze (digitale) ontwikkeling invloed zal hebben op het onder ons zo vertrouwde jaarboek, zal moeten wor-

den afgewacht. Een voorzichtige inschatting is dat we nog wel meerdere jaren jaarlijks het zo vertrouwde jaarboek zullen kunnen aanschaffen'. Dat laatste hoop ik eerlijk gezegd ook. De omslag laat echter wel iets zien van de voortgaande ontwikkelingen: vier kleine, maar fraaie kleurenfoto's van kerkgebouwen uit onze vier Particuliere Synoden sieren de voorzijde van ons keurig verzorgd Jaarboek.

Is het u een wonder, geliefde lezer, dat de Heere de kring van onze gemeenten nog gelaten heeft? Geve Hij ons aanhoudend te worstelen aan de troon van Zijn genade: 'Ontwaak, Noordenwind, en kom, gij Zuidenwind, doorwaai mijn hof, dat zijn sperijen uitvloeien. O, dat mijn Liefste tot Zijn hof kwame, en ate zijn edele vruchten'. Opdat Zijn Naam werd verhoogd en Zijn Koninkrijk werd uitgebreid.

Voor hen en voor velen die zich met ons kerkelijk leven betrokken weten, voorziet ons kerkelijk jaarboek zeker in een behoefte.

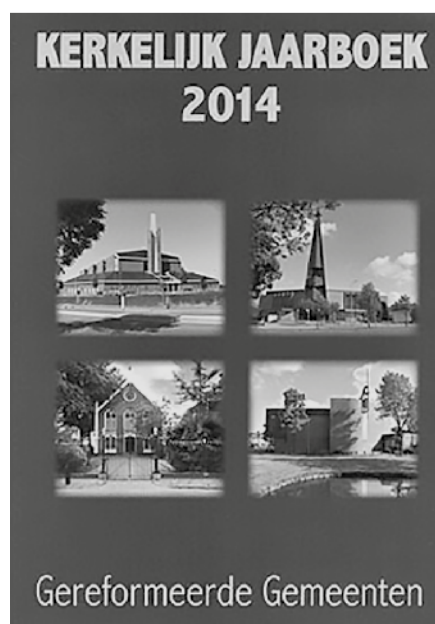
Het oudste jaarboekje dat in mijn boekenkast staat is van 1955. Een klein boekje van 12 bij 15 cm. en slechts 1 cm dik. Het telt 142 bladzijden. (Het nieuwe jaarboek telt 608 bladzijden). We hadden toen 134 gemeenten met 17 predikanten. Het totaal aantal (doop)leden was 59.259. (Eind 2013: 106.782).

Graag nemen we wat over uit het "Ten Geleide" in het jaarboek van 1955: 'Is er nog een volk onder ons, dat bidden geleerd heeft, en dat het menigmaal zo benauwd heeft, omdat de rechte benauwdheid en droefenis ontbreken, wanneer zij hun eigen hart onderzoeken? In wier hart diep verscholen een betrekking ligt op God en Zijn deugden, en die in het verborgene stille onderhandelingen hebben met de hemel, om het voor God eens te mógen verspelen? ...De Heere gedenke in de toorn nog des ontfermens en trekke ons met smeking en geweent tot het bloed des Lams, om daar verzoening van onze schuld en reiniging van ons gemoed te zoeken, opdat God Zijn heerlijkheid nog op Zijn kerk legge'.

N.a.v. "Kerkelijk Jaarboek 2014 Gereformeerde Gemeenten".

Elspeet,

ds. G. van Manen

Kerkelijk Jaarboek 2014

Diaconaal gastenhuis De Oase te Ouddorp

Rachel. Een diaken tipte haar om naar de Oase in Ouddorp te gaan. 'Een plek om op adem te komen' had hij het genoemd. Daar ziet ze naar uit. De afgelopen periode viel haar namelijk zwaar. De chronische ziekte van haar man trok een wissel op hun leven. Hij raakte zijn baan kwijt.

Zij moest aan de slag om inkomen te verdienen. Daarnaast de zorg voor de kinderen en voor haar moeder in het verzorgingshuis. Nu is ze voor een intake in Ouddorp. De eerste indruk voelt goed. Er heerst rust, het is huiselijk. Het uitzicht is wijds. In de verte zwaait het licht van de Ouddorpse vuurtoren. Thuis heeft ze het zo kunnen organiseren dat ze vier weken kan blijven. 'Hou rekening met eventueel een week erbij', adviseert de gastbegeleider. 'Vaak zien we dat gasten pas na een paar weken weer opknappen. Gun je die week maar'.

Vorig jaar mei opende diaconaal gastenhuis de Oase in Ouddorp haar deuren. Sindsdien verbleven ruim vijftig gasten in de Oase. Rachel was één van hen. Het initiatief - uitgaand van de Gereformeerde Gemeenten, de Hersteld Hervormde Kerk, de Gereformeerde Gemeenten in Nederland en de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland - voorziet duidelijk in een behoefte. Zeker de laatste maanden is de Oase goed bezet. Er is plaats voor zes gasten. Gasten vanuit het hele land zijn welkom; zowel mannen als vrouwen, vanaf de leeftijd van achttien jaar.

De Oase ligt aan de rand van Ouddorp op een fors perceel, een uitgelezen plek voor een diaconaal gastenhuis. In de tuin werd met hulp van vrijwilligers recent een buitenverblijf gerealiseerd voor gebruik als ruimte voor themabijeenkomsten, workshops, ontmoetingen met familieleden en vergaderingen.

Het verhaal van Rachel is uniek, net als die van onze andere gasten. Ervaringsverhalen, die getuigen van moeite en verdriet. Een jaar Oase geeft een doorkijkje in de problematiek die binnen onze kerken wordt gevonden. Vaak verborgen voor medegemeente-

leden, maar helaas een schrijnende werkelijkheid waarmee we te maken hebben: psychische nood, huwelijksproblemen, financiële zorgen, overbelasting door mantelzorg of chronische ziekte, een trauma, opvoedingsperikelen, geestelijke nood, huiselijk geweld, verslaving. Draagkracht en draaglast zijn duidelijk uit evenwicht geraakt. 'Het is me teveel geworden, de rek is eruit', horen we vaak.

De Oase is een gastenhuis, geen therapeutisch centrum. Ons aanbod kunnen we kortweg samenvatten met vier kernwoorden: rust, structuur, ontspanning en bezinning. Hele gewone dingen, die eigenlijk vast onderdeel zouden moeten zijn van ieders leven. Maar door de zorg van alledag lukt dat niet meer. Je wordt geleefd; in plaats van te leven ben je aan het overleven. Je mist een adempauze. Daarin wil de Oase voorzien, als een oase te midden van de woestijnreis van het leven. Op afstand van thuis kunnen onze gasten op adem komen om het leven nadien weer beter aan te kunnen. Bij voorkeur betrekken we daarbij de reeds aanwezige hulpverlening en het thuispastoraat. Samen kun je immers meer voor de ander betekenen. Het aanbod van de Oase omvat naast tijd voor jezelf ook groepsactiviteiten zoals de Bijbelbespreking en de creatieve workshop.

Gasten kunnen rekenen op pastorale

en psychosociale begeleiding. Juist de combinatie van pastoraat en zorg maakt de Oase uniek. De pastoraal werker en gastbegeleider werken samen. Psychische nood gaat immers vaak gepaard met de nodige geestelijk vragen. In de Oase is er een open hart en oor voor mensen die worstelen met levensvragen. Rond een open Bijbel ontmoeten we elkaar. Vanuit reformatoerisch perspectief wordt zorg verleend. Het is een zegen om soms te merken dat God ervan afweet. Onlangs, tijdens het eindgesprek, vertrouwde een gast ons toe dat er weer ruimte was gekomen voor God. Door alle beslommingen was daarvoor eigenlijk geen tijd meer over. Nu, in de stilte en de rust van de Oase, had het Woord weer kracht gedaan. Met de woorden van Psalm 121: 'Ziet, de Bewaarder Israëls zal niet sluimeren noch slapen, de HEERE is uw bewaarder'. Zo'n getuigenis maakt stil.

Diaconaal gastenhuis de Oase is een geschenk van de kerken voor hun leden. Over kerkmuren heen werd samengewerkt om de Oase tot stand te brengen. Voor continuïteit is de Oase afhankelijk van giften. Graag rekenen we op uw steun en gebed voor de gasten van de Oase.

Info:

www.diaconaalgastenhuisdeoase.nl
of 085-4898886

(Aart van Wolfswinkel, coördinator).

Rekeningnummer

NL15 INGB 0007290852 t.n.v.

Stichting de Oase, Capelle a/d IJssel.

Namens de Gereformeerde Gemeenten zijn mr. J.W. Weijers (voorzitter), A.J. Bax (penningmeester) en drs. A. van Wolfswinkel (coördinator/huisarts) benoemd. Dhr. L. Joosse heeft zitting in de Raad van Advies.

Oase in Ouddorp: 'Een plek om op adem te komen'.

De bijzondere wondervolle leiding des Heeren met wijlen ds. G. van Reenen

Ds. G. van Reenen

Het was aan een Heilig Avondmaal. Ik ga U dat eens in het kort meedelen. De plaats waar ik destijds woonde was een plaats vol van godsdienst. Iedereen kon daar op de dag des Heeren kerken naar zijn begeerte, behalve diegenen, die de Heere in een afbrekende weg leidde. Dezulken kregen stenen voor brood.

Nu hoorde ik dat er te Zeist in het kerkje van de Oud-Gereformeerden een goede dominee zou preken. Daar ging ik (met een vriend, die juist in dezelfde toestand verkeerde als ik) heen. Ik zat daar op het achterste bankje als een vreemdeling, en toch was het mij wonderlijk te moede. Ik voelde mij zo thuis in dat eenvoudige gebouwtje, en tussen dat eenvoudige, en in mijn oog, zoo gelukkige volk van God, maar..., daar stond ik buiten. Zij waren voorwerpen van Gods gunst, dat geloofde ik, en... daar stond ik buiten. Ach, was ik ook zo gelukkig!

De dominee zou het Heilig Avondmaal bedienen. Ik zag de dis daar zoo eenvoudig aangericht. Straks zou het Lam Gods als geslacht ons voor ogen worden geschilderd, dan zou Het onder Zijn volk verdeeld worden, dat zou ik zien en..., daar stond ik buiten. Hoe ik daar dus zat, is wel duidelijk voor iedereen, die weet wat het zegt om met een heilbegerige ziel er buiten te staan. Eindelijk betrad de dominee de kansel. Tot zijn voorafsprak nam hij Psalm 79:9a: 'Help ons, o God onzes heils! ter oorzaak van de eer Uws Naams'. Wat mijn ziel genoot, toen dominee dit woord behandelde als een noodkreet van een levend gemaakte ziel, en de toestand schetste waarin Gods kind die noodkreet slaakt, dat kan ik u niet beschrijven. Ik was als een gewaterde hof omdat dominee mijn hart daar openlegde en mijn toestand zo schetsde als ik nooit gehoord had. Daarna nam dominee tot tekst Ruth 2:14: De nodiging van Ruth aan Boaz' tafel.

Toen ik daar die hemelse Boaz mij hoorde voorstellen in Zijn rijkdom, over welke schatten en gaven Hij beschikt, hoe mild en genadig Hij was in Zijn vrijmachtige bedeling en daarop die Ruth in haar eertijds en keus en

hoe ook zij een vreemde was, hoe de wet haar tegen was daar geen Moabiet mocht komen in de vergadering der kinderen Israëls tot in het tiende geslacht. Hoe nochtans Boaz de vrijmachtige Beschikker en Uitdeler was van Zijn eigen duur verworven goed, en het aan die arme korenraapster wilde geven.

Toen ik eindelijk dat volk zag aanzitten aan die tafel, verloor ik dominee uit het oog. Ik zag de hemelse Boaz omgeven door Zijn knechten en maagden. Ik raakte mijn zelfbeheersing kwijt, en begon luidkeels te schreien (ook die vriend, die ik bij mij had) waarop dominee, staande bij de tafel sprak: 'Wanneer hier soms mensen mochten zijn, die hier als een vreemde neerzitten, die het Moab der wereld zijn ontvloten, en die dezelfde keus als een Ruth hebben, en die nu honger naar het goed van Boaz, die komen hier. Wij wensen uitdelers te zijn van het goed van de hemelse Boaz'. En..., daar gingen wij. De mensen maakten ruim baan voor ons, schikten stoelen aan, en daar zat ik als een Ruth aan Boaz' tafel, en Hij langde ons geroost koren. Wel! wel! het was mij alsof ik die panden van Zijn liefde uit 's Heeren eigen hand ontving. Wij zijn na afloop van de godsdiensttoefening naar het Zeis-

terbos gegaan, daar heb ik zitten wegzinken van zalige verwondering. Ik kon niet anders uitroepen dan: 'en dat aan mij! en dat aan mij!!!' Ik heb op dat plekje geleerd dat er een dankbaarheid van het hart is, die zich in woorden niet laat uitdrukken.

Toen dominee dit in de ure van nabetrachting bevestigde met de woorden van David uit 2 Samuël 7:20, werd de weldaad die in het morgenuur genoten was nog eenmaal door de Heere bestempeld als Zijn Werk. Daarna gingen wij naar huis net als de Emmaüs-gangers. De Heere was ons bekend geworden in de breking des broods. Nu wist ik dat de Heere in gunst aan mij gedacht, nu had ik er de zuivere blijken van. Ik had om een kruimeltje gesmeekt en de Heere gaf mij een hele maaltijd. Nu zou ik nooit meer twijfelen, ik zou het nu altijd blijven geloven dat ik een voorwerp was van 's Heeren gunst. Dat viel echter anders uit.

(wordt vervolgd)

CGK-rapport Homoseksualiteit

Dit artikel is een tweede bijdrage in een serie naar aanleiding van een rapport van de generale synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken over homoseksualiteit. Deze synode heeft in november 2013 uitvoerig stilgestaan bij het onderwerp homoseksualiteit en homoseksuele relaties in de christelijke gemeente.

Moedig

Het is moedig om als synode een rap-

port te laten uitkomen over de visie van de kerk op homoseksualiteit gebaseerd op de Schrift. Goed voorbeeld doet goed volgen. We moeten als kerken en individuele christenen altijd bereid zijn om verantwoording af te leggen. Ook van de positie die wij op dit terrein betrekken. Laten we daarbij niet bang zijn voor afwijzing door de buitenwereld.

Studerende jongeren zijn eveneens gebaat met een document waarin

helder wordt beschreven wat de Bijbel - en in dat spoor de kerk - zegt over homoseksualiteit en over het hoe en wat in de omgang met gemeentelieden die deze gerichtheid hebben. Het is goed en verhelderend dat we ons hierop bezinnen.

Moedig dus. Het rapport is bovendien eerlijk en pastoraal bewogen. Dat laatste is niet onbelangrijk. Medegemeentelieden die een homoseksuele gerichtheid of identiteit hebben zijn gebaat bij openhartige helderheid, ingegeven vanuit een pastoraal bewogen hart. Zodat hun strijd geen eenzame en geïsoleerde strijd blijft, die zelfs in wanhoop eindigen kan.

Schriftgegevens

Het rapport zegt behartigenswaardige dingen over Schriftgezag en mooie dingen over de waarde van huwelijk en seksualiteit als gaven van God. Maar het merkt terecht op dat veel hedendaagse mensen die standpunten niet zullen overnemen. We staan in een weerbarstige werkelijkheid, waarin de zonde veel van Gods goede gaven heeft verwoest, verdraaid, verward en gebroken.

Wie in de Bijbel zoekt naar het woord homoseksualiteit, zal het woord zelf niet vinden. Maar de Bijbel zegt er wel het nodige over. Uit Schriftgegevens wordt duidelijk dat het goede van Gods schepping door ons gebroken is. Een aspect van gebrokenheid en verwording is het feit dat sommige mensen zich niet aangetrokken voelen tot de andere sekse, maar juist tot het eigen geslacht. Daarin kun je, zoals het rapport terecht doet, onderscheid maken tussen *gevoelens*, maar het kan zich ook verdichten tot een homoseksuele *gerichtheid*. Dat wil overigens nog niet zeggen dat daarmee ook de keus is gemaakt voor homoseksuele omgang met iemand, dat is uiteraard verschillend.

Romeinen 1

Een van de meest bekende Schriftgedeelten is in dit verband Romeinen 1. Daar beschrijft Paulus hoe het afwijken, het wegduwen van de waarheid, uiteindelijk leidt tot afgodendienst en heel veel andere zonden. De omgang tussen mensen van gelijk geslacht is er een van. Er worden woorden gebruikt als 'onreinigheid' en 'onteren' (24), 'schandelijkheid' (27), 'dingen die niet betamen' (28) en die ingaan tegen de door God ingestelde orde die Hij in Zijn schepping heeft gelegd (26-27).

In al die dingen kan de mens zich niet

verschuilen achter onwetendheid. Want de mens die God kende (21) heeft zich bewust van de waarheid en van Gods orde afgewend. Daarvoor is hij zelf verantwoordelijk. Dat weet de mens, maar toch gaat hij door. En hij heeft er zelfs plezier in als ook anderen in die zonden leven (32). Daarom heeft, zegt Paulus, God hem overgegeven in afgoderij, onreinheid, verkeerd verlangen en verwerpelijk denken: Ga dan maar door op je zelfgekozen weg! Wie zo de Schepper veracht, wie zo de orde van God minacht, komt te leven onder Gods toorn. Het leidt tot verwording van de samenleving. Op het persoonlijke vlak wordt de mens zonder God, die zich opzettelijk stelt tegen Gods orde, overgegeven aan 'oneerlijke bewegingen' (verkeerde verlangens). En dat blijft niet zonder gevolgen (27).

Het gaat in Romeinen 1 niet alleen over heidenen en heidense tempelprostitutie. De kern van Romeinen 1 is dat degene die van God en Zijn

waarheid afgaat, wie hij ook is, steeds verder van God verwijderd raakt. En uiteindelijk steeds meer verstrikt raakt in zijn eigen (!) dwaze begeerten. Zowel bij afgoderij als bij een homoseksuele leefstijl worden Gods waarheid en scheppingsontwerp opzettelijk onderdrukt. Het is 'tegen de natuur', in die zin dat het ingaat tegen de bedoeling van de Schepper.

Verder vermaant Paulus in 1 Korinthe 6:10 en 1 Timotheus 1:10 'mannen die bij mannen liggen', een uitdrukking die heel nadrukkelijk duidt op homoseksuele omgang tussen twee mannen. Dat is onverenigbaar met het beerven van het Koninkrijk. Bovendien is het 'tegen de gezonde leer'. Naast deze nieuwtestamentische citaten worden er in het rapport ook meerdere teksten uit het Oude Testament uitvoerig behandeld.

(wordt vervolgd)

Kampen,

ds. J. IJsselstein

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Zwijndrecht:

ds. M. Karens te Werkendam.

BEDANKT

Voor Lisse en Woerden:

ds. W. Visscher te Amersfoort;

Voor Sheboygan (VS):

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom.

■ PASTORIEZORGEN

Gezondheid mevrouw

Schreuder-Diepenveen

In de pastorie van Rijssen-Zuid zijn zorgen, grote zorgen. Een scan heeft uitgewezen, dat de echtgenote (59) van onze vriend en broeder Schreuder een uitgebreide tumor bij zich draagt. Ongeveer twintig jaar geleden werd voor het eerst een kwaadaardig gezwel in haar neus geconstateerd. Met alle zorg en spanning van dien. Voor de tweede keer in Beekbergen; voor de derde keer in 2009. Echter door Gods goedheid en trouwe zorg over haar, haar man en gezin mocht keer op keer behandeling baten. In 2010 bleek de scan nog helemaal 'schoon'. Nu werd de ontstellende uitslag

vernomen, dat de artsen geen mogelijkheden meer zien om te behandelen, want opereren kan niet. Ook chemo en bestraling zal bij dit type tumor niet meer helpen. Medisch gezien is men aan een eind... Het is een wonder dat ze op dit moment met zo'n tumor in het hoofd nog zo 'gewoon' kan functioneren. Wat zullen wij, nietige mensjes en nietige vertroosters, dan zeggen? Ondanks alle hulp en zelfs heil vanuit het verleden past het om te zwijgen, verslagen te buigen. Maar toch zijn en blijven onze tijden in Gods hand. Ook al gaat het op een eeuwigheid aan... Dat we rondom hen zouden mogen staan als de dragers. Lastdragers rondom één die van zichzelf niet bij de enige Heelmeester kan komen. Geen voeten om te gaan en staan, zoveel hindernissen. Maar die zich toch stil gedragen voelde. Om geen rust te hebben totdat de door Gods hand bezochte op de plaats is waar Immanuëls woorden en daden wonderen doen! Want er komt nog een zorg bij: één van hun kleinkinderen (7) overkwam juist in deze tijd van zorg een ernstig verkeersongeval, waardoor het meisje in coma ligt in Nijmegen. Na een week van grote spanning is het levensge-

vaar geweken en begint ze inmiddels tot verwondering van de artsen al bij te komen en te reageren. Hoe het verder gaat en wat de blijvende schade zal zijn is nog onzeker.

Alles overziend: de dringende oproep om het gebed voor onze beproefde broeder en de zijnen. En ook de vraag hen de rust te gunnen die ze met elkaar zo nodig hebben. Van de stille dragers in Lukas 5 hoorde je niets, maar ze waren er wel... Dat de HEERE ter wille van Zijn naam Zich over de pastorie van Rijssen-Zuid zou ontfermen. In de totale onmogelijkheid mocht Abraham immers horen Wie God is: 'Zou iets voor de HEERE te wonderlijk zijn?'. Gen 18: 14a.

v. A.

BERICHTEN

■ WELKOM OP DE ZENDINGSdag

We nodigen u van harte uit om de zendingsdag op **zaterdag 21 juni** te bezoeken. Ook dit jaar wordt deze dag weer gehouden in de Evenementenhal te Gorinchem, Franklinweg 2. Het thema van deze dag is 'Gaaf dan heen...'. Diverse predikanten werken dit thema verder uit en dr. D. Wibowo hoopt iets te vertellen over de school 'Johannes Calvijn' op Bali. Het morgenprogramma begint om 10.15 uur. Er is een baby- en kindercrèche aanwezig. Tijdens de pauze is er ruime gelegenheid elkaar te ontmoeten. De kinderen kunnen meedoen aan de knutselworkshop. Meer informatie over deze dag vindt u op www.zendingsdag.nl. Tot ziens op 21 juni!

■ PINKSTEREN EN ZENDING

Zending is nauw verbonden aan Pinksteren. Na de Pinksterdag zijn de apostelen uitgegaan om de enige Naam tot zaligheid te verkondigen. De opdracht om deze Naam te verkondigen is nog steeds actueel. Daarom zijn er namens onze gemeenten ongeveer twintig werkers uitgezonden naar diverse landen. In de gemeenten mag geld ingezameld worden om dit werk door te laten gaan. Daarom bevelen wij de Pinkstercollecte van harte in uw milddadigheid aan.

■ VACATURES ZENDING

In verband met toekomstige repatriëringen zoekt Zending Gereformeerde Gemeenten evangelisten voor Albanië,

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2014

* Pag. 237, **gemeente KAMPEN**.

De juiste postcode, behorende bij het adres van ds. J. IJsselstein, is: 8266 EA

* Pag. 269, **gemeente MELISSANT**.

Koster is nu:

M.D. Struijk, Julianaweg 32,
3248 AN Melissant, tel. (0187) 603193,
e-mail: martstruijk@hetnet.nl

* Pag. 330, **gemeente RIDDERKERK**.

Eindredacteur van de kerkbode Bethelkerk is nu: N. van den Berg,
A.M. de Jongstraat 133,
2985 TB Ridderkerk, tel. (0180) 462622,
e-mail: kerkblad@kliksafe.nl

Ecuador en Guinee. Kijk voor meer informatie op www.zgg.nl/vacatures. Solliciteren kan tot **6 juni 2014**.

■ CGO-CURSUS VOOR ONDERWIJSGEVENDEN

Begin september start de CGO in het Wartburg College (locatie Marnix) te Dordrecht met een speciale cursus voor leerkrachten in het basisonderwijs. Op 14 zaterdagochtenden wordt lesgegeven in Bijbelkunde (drs. J. van Mourik), Calvijns Instituut (H. van Dam MA) en Dogmatiek/Apologetiek (ds. D.W. Tuijnier). Een waardevolle cursus waarvoor we leerkrachten graag uitnodigen! Meer informatie: www.cgo.nu

■ BOEKJE 'TEGENDRAADS BIJ TEGENWIND'

Van het boekje "Tegendraads bij tegenwind", de plaats van de kerk in een seculiere samenleving, geschreven door ds. W. Silfhout, zijn nog enkele exemplaren verkrijgbaar bij het Kerkelijk Bureau. Voor de voorraad geldt op=op. Het boekje kost € 9,95 (excl. verzendkosten) en is te bestellen via kbgg@cbgg.nl

■ SLUITINGSBIJEENKOMST CGO TE CAPELLE A/D IJSSEL

Op **zaterdag 14 juni** wordt in de Elimkerk, Merellaan 346, Capelle a/d IJssel, de CGO-sluitingsbijeenkomst gehouden. Cursisten, studenten en belangstellenden zijn hartelijk welkom. Aanvang: 10.00 uur. Opening: ds. J.J. van Eckeveld.

Lezing: 'Volharding en verheerlijking' door ds. W. Harinck. Diploma's en cijferlijsten worden uitgereikt.

Er is tijdens deze ochtend informatie over de CGO beschikbaar.

Of zie de website: www.cgo.nu.

■ FIETS(PUZZEL)TOCHT EN ACTIEMARKT TE BORSSELE E.O.

Fiets(puzzel)tocht door Zuid-Beveland en actiemarkt op **zaterdag 7 juni**. Fietsroutes van 20, 30 en 60 km (de 60 km route is tevens autoroute). Inschrijven voor deelname: tussen 10.00 en 13.30 uur in kerkgebouw Geref. Gemeente te Borssele, Oostsingel 21. In dit kerkgebouw is er ook een actiemarkt, alwaar eten en drinken verkrijgbaar is. Voor de kinderen is er een knutselhoek. De opbrengst is t.b.v. jeugdbondactie "In het hart, in het oog".

■ VERKOPINGEN/MARKTEN

Kamperland

Lentefair (met rommelmarkt en kinderactiviteiten) te Kamperland op **zaterdag 7 juni**, van 10.00-15.30 uur, op de locatie Nieuwstraat, Alexiaplein en Rabobankterrein, aldaar.

De opbrengst is t.b.v. bouwfonds Geref. Gemeente Kamperland.

Zie voor meer info:

www.lentefairkamperland.nl

Oud-Beijerland

Verkoopdag/rommelmarkt op **zaterdag 7 juni**, van 9.30-14.30, te Oud-Beijerland. Locatie: Bethabarakerk, Jan Lievenslaan 12. Ook voor de kinderen is er van alles te doen. Opbrengst t.b.v. aflossing kerkbouwschuld.

Woerden

Boerenerfmarkt op **zaterdag 7 juni**, van 10.00-16.00 uur, te Woerden, Breeveld 12. Kinderen kunnen ook volop aan hun trekken komen. De opbrengst is t.b.v. de JBGG-actie "In het hart, in het oog". Voor meer informatie: info@aktiemarkt.com

Zwijndrecht

Actiemarkt op **zaterdag 7 juni**, van **9.30 tot 15.00 uur**, rondom het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Zwijndrecht aan de Laurensvliet. De opbrengst is voor financiering verbouw kerkgebouw en voor de ZGG.

Info: www.gemeentebreedbouwen.nl

■ PSALMZANGAVOND TE ELBURG

Psalmzangavond op **zaterdag 31 mei**, aanvang: **19.00 uur**, in de Grote Kerk te Elburg. Meditaties: ds. A. Schot. Orgel: Peter Wildeman Betuwse Bovenstemgroep en bovenstemgroep Noord-Oost Veluwe.

■ KOOR- EN SAMENZANGAVOND TE SPIJKENISSE

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 31 mei**, aanvang: 19.30 uur, in de dorpskerk van Spijkenisse m.m.v. het Dirkslands mannenkoor, organist Jan Hoek, het jongerenkoor Laudate Deum uit Ridderkerk en organist Arjan Uitbeijerse. Organist samenzang: Wouter van den Hil. Appelwoord: Just van Toor. Collecte t.b.v. ZGG.

■ CURSUS KERKELIJK ORGELSPEL (CKO)

In **september 2014** gaat opnieuw de tweejarige Cursus Kerkelijk Orgelspel (CKO) van de Vereniging van Organisten van de Gereformeerde Gemeenten (VOGG) van start. Deelnemers kunnen zich tot **1 augustus a.s.** aanmelden voor de cursussen CKO-1, CKO-2 en Contrapunt & Harmonie.

Voor meer informatie en aanmelden: www.kerkenmuziek.nl of neem contact op met Henk C. de Gelder, Wilhelminastraat 43,

3264 XR Nieuw-Beijerland,
tel. 0186-69 20 88,
e-mail: hcdege48@gmail.com

■ KONINKLIJKE ONDERSCHEIDING

Op woensdag 23 april werd door de burgemeester van Borsele, dhr. E.J. Gelok, een koninklijke onderscheiding uitgereikt aan de heer J.M. Zandee, lid van onze gemeente. Hij werd benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Dhr. Zandee nam bij die gelegenheid afscheid als wethouder van de gemeente Borsele. Van 1994-2006 is hij raadslid geweest voor de SGP/CU, en vanaf die tijd wethouder. Verder is hij bestuurslid geweest van de Voetius scholengemeenschap (nu Calvijn College) te Goes en vrijwilliger bij De Rondas en De Beukelaar.

Wij feliciteren dhr. Zandee van harte met deze decoratie en wensen hem met zijn gezin voor het toekomstige de zegen des Heeren toe.

Kerkenraad Geref. Gemeente
's-Gravenpolder

ds. J. van Belzen; Kapelle-Biezeling 15.00 uur ds. H. Hofman; Katwijk aan Zee 16.00 uur stud. H.A. van Zetten; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburch; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leiderdorp 10.00 uur stud. H.A. van Zetten en 15.30 uur ds. A.J. de Waard; Lelystad 15.30 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur stud. H. van der Heiden; Meeuwen 14.30 uur ds. M. Karens; Meliskerke 9.30 (H.A.) en 14.00 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 15.00 uur (openb. bel.) ds. S. Maljaars; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 19.00 uur ds. W. Visscher; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 15.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Nijkerk 18.30 uur ds. A. Schot; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Oostburg 10.00 en 15.00 uur stud. H. Brons; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 15.00 uur (H.D.) ds. J.M.D. de Heer; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Opperdoes 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Oud-Beijerland 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Ouddorp 18.30 uur ds. L. Terlouw; Oudemirdum 19.30 uur ds. J.B. Zippro; Poederloij 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. C. Harinck; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieën; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 19.00 uur ds. L. Blok; Rotterdam-Centrum 14.30 uur ds. C. van Ruitenburch; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld en 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scheveningen 17.00 uur ds. B. van der Heiden; Soest 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Stolk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 uur ds. R.A.M. Visser en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. A.P. Baaijens en 14.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. G. Clements; Utrecht 10.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 9.30 uur ds. M.J. van Gelder en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Veenendaal

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 1 JUNI 2014

Aagtekerke 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 17.30 uur stud. P.D. den Haan; Alphen a/d Rijn 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Amsterdam-Noord 16.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. G. Heijkamp; Apeldoorn 15.00 uur ds. J. van Laar; Arnhem 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 17.00 uur ds. K. Boeder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Barneveld-Centrum 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Beekbergen 15.00 uur ds. G. van Manen; Benthuizen 9.30 uur ds. H. Paul en 16.30 uur ds. J. Driessen; Berkenwoude 10.00 uur stud. P.D. den Haan; Bodegraven 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Borssele 18.00 uur stud. H. Brons; Boskoop 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Breda 10.00 uur ds. M. Golverdingen en 15.30 uur ds. P. Mulder; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 15.30 uur stud. P.D. den Haan; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 18.30

uur (openb.bel.) ds. G.W.S. Mulder; Den Helder 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Deventer 15.00 uur ds. A. Schreuder; Dirksland 15.00 uur ds. E. Bakker; Doetinchem 9.30 uur ds. K. Boeder en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Drachten 9.30 en 19.00 uur stud. W.A. Zondag; Ede 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur (H.D.) ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; EnkhuiZEN 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Enter 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; 's-Gravenhage 16.30 uur ds. M. Golverdingen; 's-Gravenzande 15.30 uur ds. H. Paul; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 17.00 uur ds. J.J. Tanis; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M. Joosse; Hilversum 19.00 uur ds. B. Labee; Hoedekenskerke 10.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. S.W. Janse; Hoofddorp 18.30 uur stud. H.A. van Zetten; Hoogvliet 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. L. Terlouw; Houten 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 15.00 uur

9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlaardingen 16.30 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld; Vlissingen 9.30 uur (H.A.) ds. C.G. Vreugdenhil en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Waarde 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. H. Hofman; Westzaan 10.00 uur ds. J. Driessen en 15.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Woerden 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Wolphaartsdijk 18.00 uur ds. S.W. Janse; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zwijndrecht 9.30 uur ds. C. Sonneveld en 19.00 uur ds. M. Joosse.

■ DINSDAG 3 JUNI 2014

Dirksland 19.30 uur ds. A. Schot; Hoogeven 19.30 uur ds. J. van Belzen; Meeuwen 19.30 uur ds. A. Verschuure; Mijdrecht 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Nieuwdorp 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Ouddorp 19.30 uur ds. J. Schipper; Poederloijen 19.30 uur ds. F. Mulder; Soest 19.30 uur ds. A. Schreuder; Veenendaal 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; Waardenburg 19.30 uur (tijdrede) ds. J.M.D. de Heer.

■ WOENSDAG 4 JUNI 2014

Berkenwoude 19.30 uur ds. J. Schipper; Dinteloord 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Goudswaard 19.30 uur ds. W. Silfhout; Herkingen 19.30 uur ds. G. van Manen; Hilversum 19.45 uur ds. G. Bredeweg; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. G. Beens; Leiderdorp 19.30 uur ds. E. Bakker; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. W.J. Karels; Ooltgensplaat 19.30 uur (H.D.) ds. G.M. de Leeuw; Oosterend (Texel) 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Oostkapelle 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Oostvoorne 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Annaland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Spijkenisse 19.45 uur ds. W. Harinck; Vlaardingen 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Westkapelle 19.30 uur ds. A. Vermeij; Zwolle 19.30 uur ds. C.A. van Dieren.

■ DONDERDAG 5 JUNI 2014

Aalst 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Barneveld-Centrum 14.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Delft 19.30 uur ds. M. Mondria; Ede 15.00 uur (huw.bev.) ds. A.A. Brugge; Enter 19.30 uur ds. A. Schot; Kampen 15.30 uur (huw.bev.) ds. J. IJsselstein; Kortgene 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Melissant 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Naaldwijk 19.45 uur (openb.bel.) ds. G. Hoogerland; Opheusden 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.M. de Leeuw; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. A.J. Gunst; Tholen 13.45 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld en 19.30 uur ds. J.W. Verweij.

■ VRIJDAG 6 JUNI 2014

's-Gravenpolder 14.30 uur (huw.bev.) ds.

S.W. Janse; 's-Gravenzande 14.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk; Sint Annaland 14.30 uur (huw.bev.) ds. E. Bakker.

■ ZATERDAG 7 JUNI 2014

Dordrecht 15.00 uur (dovendienst) ds. A.T. Huijser.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 1 JUNI 2014

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang.

C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Haven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 17.00 uur evang. S. de Visser.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Te koop

Hoekwoning met 5 slaapkamers en garage aan rustige straat dichtbij leerdam. Tel. 06-53855541

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen?

Voor €495,- all-in per week staat uw stacaravan in Oostenrijk klaar. Nederlandstalige kerkdiensten en recreatieactiviteiten voor jong en oud. Meer info www.es-vakanties.nl of bel 055 3030083

www.casafamiliasalland.nl

Voor een vakantie in eigen sfeer! Ook tijdelijke bewoning bespreekbaar tegen scherpe tarieven.

21 juli - 4 aug zin in een rustige vakantie? Hoekhuis in **Ermelo**, tot 5 personen. Aan de rand van een rustige woonwijk. Loopafstand van hei, bos, supermarkt en zwembad. 0341-493184

Pabo-studente zoekt kostadres in Gouda voor maandag tot donderdag van sept. t/m dec. kagouda@hotmail.com of 06-83140498.

Psalmzangavond met bovenstem
Rehobothkerk Tholen
DV zat. 18 januari
Samengesteld Thools Mannenkoor
o.l.v. Peter Wlldeman,
Bram Bout: orgel
Leiding: Ds. S. Maljaars
Aanvang: 19.00 uur
Collecte tbv ZGG Toegang: vrij

Werkgroep Zegveld organiseert weer een **AUTO/FIETS-PUZZELTOCHT** op de **Veluwe**.

De welbekende; 4e editie! T.b.v. bouw dokterspost in Roemenië. Kom D.V. op 2e Pinksterdag naar Camping Weijdehorst, Staverhul 22 in Uddel. 14-15:30 uur inschrijven. € 4,00 per fiets, kinderen € 2,00 (gezinstarief €12,50). € 10,- per auto. Aansluitend pannenkoeken eten mogelijk! Meer info: 06- 13 39 75 14 en www.werkgroepzegveld.nl

TE HUUR op "**De Hofstee**"
in **Nunspeet**, 3/4 pers. chalet op ruime plaats. Ook nog mogelijk in de zomervakantie. Info: www.anneroos-nunspeet.nl of 0341-750380.

Last minute! nog 2 weken vrij, **Nieuwe vakantiewoning** van alle gemakken voorzien. In bosrijke omgeving van **Garderen** voor 2 tot 10 personen. tel. nr. 0342-440061

Te huur kamer voor CHE student, miv sept. 2014. Tel. 06 576 33 975

T.h. ruime vakantiewoning in natuurlijke omgeving **Veenendaal** (3 sl.k.) voor inl. 0612448849

VERHUIZERS MET MÉÉR INHOUD

Verhuizen? Kies voor de erkende vakspecialisten van **R. Vlot & Zn.** of **Kattenberg**. Voor particulieren, bedrijven, scholen en (zorg)instellingen; wij kunnen u compleet zorgeloos verhuizen!

VLOT EN KATTENBERG.
Specialisten van huis uit.

WWW.VERHUIZERSMETINHOUD.NL

verhuizingen
Kattenberg

Kattenberg Verhuizingen
033 - 465 67 75

MONDIAL MOVERS
R. Vlot & Zn Verhuizingen

R. Vlot & Zn. Verhuizingen
0184 - 61 61 66

ERKENDE
VERHUIZERS

Luxe fotokaarten
voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen
vereniging en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

Vakantie Oostenrijk:
Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See,
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Te koop/te huur:
In bosrijke omgeving **ELSPREET**
op bospark Reeënlust. 2-4 pers.
Chalet. Incl CV, en jaarplaats.
Vr. pr. € 20.000.
Tel. nr. 06-12918775

De allerleukste boerderijcamping
in de Betuwe:

DE VIJVERHOF in OMMEREN.

Rust, ruimte, gezelligheid,
mooie omgeving, kindvr, div act.
Huurcaravan 4 pers en 3 pers.
lets te vieren?

Kom naar de Vijverhof! Wij verzorgen
het graag voor u!

www.campingdevijverhof.nl
0344 601973

Welk ouder echtpaar wil ons huis
huren van 5 sept tot 4 okt
nabij Lunteren, prachtige omgeving
(geen huisdieren)
€ 250.00 per week incl. gas water licht.
Info tel 06-54293653

Reformatische
Psychologenpraktijk
Nederland

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste **hulp** aan
kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Traumatische ervaring(en)
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek
(zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autisme Spectrum Stoornis

Voor meer informatie of aanmelding:

078 - 69 32 808

Adres: Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

4 maanden €19,50! De héle zomer GezinsGids!

Inclusief
het **ZomerNummer**
met prijspuzzel
én 2 extra dikke
najaarsnummers!

Wilt u het
ZomerNummer
ontvangen?
Reageer dan
vóór D.V. 12 juni.

CONTACT
www.gezinsgids.nl,
info@gezinsgids.nl,
030 230 3500

gezinsgids

* De actie '4 maanden voor € 19,50' loopt tot D.V. 31 juli. De afgelopen 5 maanden hebt u geen abonnement op de GezinsGids gehad.

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

kina
begravenisverzekering

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begravenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

**Rust en ontspanning in de
prachtige Eifel!** Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagrati.nl

Begravenisverzorging Janssen

Dag en nacht bereikbaar op
0113 - 33 09 36

Dienstverlening in geheel Zeeland

Wilsbeschikking

"Zo wil ik het. Als mijn sterven daar is."
kunt u bij ons aanvragen.

www.begravenisverzorging-janssen.nl

Havikskruid 10
4421 MN Kapelle
06. 53 23 73 20

Wij verlenen geen medewerking aan
het verzorgen van crematies.

Daarin zijn wij uniek in regio
De Bevelanden

2014: MARTELAREN WERELDWIJD

Eén op de 120 christenen komt om
vanwege zijn/haar geloof!

Steun huisgemeenten in China

De Vervolgde Kerk verdient uw aandacht.

Bovenal uw gebeden.

1,2 miljoen christenen stierven in de achterliggende
jaren in China! Uw hulp is dringend nodig.

Gedenk hen die in gevangenis kwijnen

U kunt uw gift overmaken op

NL 02 INGB 0000 320 666

t.n.v. Stichting China

Dank u.

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl
078 - 6124081

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)

033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

Zendingsmarkt

Ter Hoogkerk - Breewijk - Middelburg

Ruim 100 kramen
Rommelmart
Opbod (10.30 uur)
2e hands boeken
Demonstraties
2e hands kleding
(Kinder)activiteiten

Zat. 31 mei D.V.
9.00-16.00 u

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

HOEVEEL voorgangers helpt u?

Met €10,- helpt u één voorganger aan de verklaring van Matthew Henry van de vier evangeliën. Hoeveel voorgangers helpt u?

Stort uw gift op:
NL56 RABO 0347 3760 29
t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen
o.v.v. 'Matthew Henry'.

HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China
WWW.HUDSONTAYLOR.NL

Onderwijs | Lectuur | Toerusting | Diaconaat

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken

Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Agathos

- Nette hulp bij het huishouden voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met autisme?
- Weer een gezellige gezinsmaaltijd?
- Hulp bij het douchen voor uw moeder door een bekwaame verzorgende?
- Mantelzorgondersteuning?

Agathos is een reformatische organisatie en biedt zorg en hulp aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

Begrafenisondernehmung

De Jongh

H. de Jongh

P.H. van der Leer

D.D.E. Melse

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begravenissen.

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611154
Waardenburg	0418 - 652039
Werkendam	0183 - 701017
Papendrecht	078 - 6412740

www.begrafenisondernehmungdejongh.nl

0182 - 35 15 20

voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

www.speksnijderbegravenisverzorging.nl

begravenisverzorging Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaarding en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

NIEUWE UITGAVEN - ZOJUIST VERSCHENEN

DS. G.J. VAN AALST E.A.
Houvast
Dagboek voor jongeren over de Heidelbergse Catechismus.
Iedere week wordt een zondagsafdeling uitgewerkt. Voor jongeren vanaf 15 jaar.
424 blz. p.b. 33125621
14,90

DS. J.J. VAN ECKVELD
Het Hogepriesterlijk gebed
Veertien overdenkingen.
Nergens anders in de evangeliën vinden we zo'n lang en uitvoerig gebed van de Zaligmaker als in Johannes 17.
176 blz. geb. 33125614
21,50

DS. B. LABEE
Vaderhart
Vaders in de Bijbel.
In dit boek komen zestien vaders uit het Oude Testament en Nieuwe Testament voor het voetlicht.
91 blz. geb. 33126093
11,50

R.M. MCCHEYNE
De Bron van zaligheid
De bewogen nodiging om te komen tot Christus is overal aanwezig in deze bundel van 64 preken en 15 bijbellezingen.
568 blz. geb. 33125669
29,90

DS. P. VAN RUITENBURG
Avondmaal houden
In dit boekje worden kort en krachtig bekende en minder bekende aspecten van het Heilig Avondmaal belicht.
70 blz. geb. 33126123
9,90

Den Hertog

uitgeverij

Elzenkade 6 - Houten
Postbus 150, 3990 DD Houten

AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR

Tel. (030) 637 34 34 E-mail: boeken@hertog.nl www.hertog.nl